

درباره کتاب

تاریخ پرچم ایران

بلی پرچم ایران دارای رنگ سبز، سفید و سرخ می باشد و وضعیت قرار گرفتن رنگها از زمان مشروطه سامان گرفت و بدینگونه درآمد پیش از آن نظم نداشت. گاه رنگ سبز یا سرخ را در حاشیه رنگ سفید قرار می دادند. این را هم باید بگویم که رنگ سبز در ایران کاربردی کهنسال تر دارد. برای نمونه:

سنگ لاجوردی با نقش عقاب بال گشوده که در کاوشهای پارسه (تخت جمشید) در سال ۱۳۲۷ خورشیدی یافت شده در بررسی های آزمایشگاهی آثار رنگهای سبز، سفید و سرخ در سه گوشه های پیاپی که در پیرامون خود دارد دیده شده است.

همچنین در آئین کهن ایرانی که بازمانده های آن هنوز در گوشه و کنار میهن گرانمایه ما دیده می شود، رنگ سبز نماد زندگی، خوشبختی و روئیدن، بالیدن و خرمی است.

برگ سبز، شاخه مو، شمشاد و مورد در بیشتر مراسم بکار می رود.

هنوز در آئین زناشویی میان زرتشتیان یزد و کرمان، پارچه سبز رنگ ارج دارد. پیراهن عروس و کلاه داماد را از پارچه سبز انتخاب می کنند.

رنگ سپید نشانه صلح و آرامش و همزیستی جهانیان است، رنگ سپید از باستان تا امروز رنگ دینی است. رنگ پوشش موبدان است.

رنگ سرخ که نزد مهر پرستان کاربرد داشته امروز نماد خون های ریخته شده مردم این سرزمین برای دفاع و پاسداری از میهن، مردم ایران، آیین ایران و فرهنگ آن است.

من یک درفش ارتشی بوده است. واژه های: بندوک، بیدق و بیرق که گویای درفش است در عهد قاجار و سلسله های پیش از آن بکار می رفته است.

درفش افزون بر اینکه محترمانه تر معرب بیرق است در زمان ساسانیان نام یکی از یکانهای بزرگ ارتشی بوده است.

واژه پرچم در فرهنگها منگوله یا جسمی مدور که برنیزه و علم می زنند آمده و معنی دم گاوهای پشم آلود تبتی را نیز در بر دارد. فرهنگستان زبان در زمان پهلوی یکم این واژه را رسمیت داد. بهر حال پرچم یا درفش جزو حاکمیت و مظهر حاکمیت دولت و معرف کشور است.

ایران مهر: همان گونه که خود مستحضر هستید، رنگ های به کار رفته در پرچم ایران، سبز، سفید و سرخ، هر کدام معانی تاریخی ویژه ای دارند. سبز پرچم ویژه ی ساسانیان بوده هم چنین رنگ مخصوص آناهید سفید، به معنی آیین زردشتی و سرخ، نماد آیین مهر در ایران است. در این باره توضیح دهید.

ایران مهر: جناب دکتر بختورتاش! نخستین پرسش ما در باره ی پیشینه ی تاریخی پرچم در ایران است. کهن ترین حکومتی که در ایران دارای پرچم بود، چه سلسله ای بوده و ضمن ریشه شناسی واژه های پرچم، بیرق و درفش خلاصه ای از تاریخ پرچم ایران را بیان بفرمایید.

بنا بر مطالب اوستا کتاب مقدس اشوزرتشت و شاهنامه فردوسی بزرگ از روزگار پادشاهان پیشدادی و کیانی در ایران درفش بکار می رفته است. در این باره در کتاب تاریخ درفش ایران بگونه گسترده گفتگو شده است. درفش کاویانی یا گاویانی که در متن کهن زرتشتی از آن بنام گئوش درفش یاد شده هم می تواند درفش منسوب به کاوه باشد و هم می توان آنرا گاو درفش دانست که منظور درفشی است که از پوست گاو تهیه شده باشد.

ایران شناسی دانمارکی کریستین سن درفش کاویانی را درفش شاهی دانسته و واژه کاویان را برگرفته از: کاوی - کوی - کی - می داند. اما بدلایلی که در کتاب آمده به باور

تاریخ پرچم ایران

رنگ سرخ که در تن پوش و کلاه مقامات سلسله مراتب مذهبی در مسیحیت بکار می رود از آیین مهرگرایی ایران (میترائیسم) گرفته شده است.

ایران مهر: کهن ترین نماد ایرانی، بعد از فروهر مادی، نماد گردونه خورشید (چلیپای شکسته) بوده که به غلط امروز به نام علامت نازیسیم مطرح است. در این باره شما مقالاتی در ماهنامه های علمی قدیم نوشته اید. در این باره توضیح دهید.

فروهر مادی یعنی تیره کهنسال ایرانی ماد کهنسال است. نماد گردونه خورشید هم کهنسال است ولی نمی توان قدمت آن دورا امروز برآورد کنیم و در مقام مقایسه برآئیم. همانگونه که خود آگاهید و در کتاب نشان راز آمیز گزارش داده ام گردونه خورشید به نادرست میان مردم مظهر جنبش هیتلری شناخته و انگیزه آن بکار بردن این نشانواره در زمان هیتلر و نهضت تازی بوده و از سوی دیگر تا آگاهی مردم از سابقه آن به این باور غلط انجامیده است.

ایران مهر: همانگونه که می دانید، متأسفانه اوایل انقلاب، نشان ملی و مذهبی شیر و خورشید از پرچم ایران حذف گردید. این نماد که یک نماد مذهبی تشیع بوده و در زمان فتحعلی شاه به توسط ملا احمد نراقی برای پرچم ایران، به نشانه ی شیر، نماد حضرت علی، خورشید نبوت و شمشیر، نماد ذوالفقار علی قرار گرفت. خواهشمند است نظر خود را در این زمینه ابراز فرمایید.

بلی نشان واره شیر و خورشید کنارگذاشته شد در حالیکه این نشان از آن مردم ایران و انتخاب آن ها است نه از آن پادشاهان.

ملا احمد نراقی هم توجیه مذهبی شایسته و مردم پسندی را بیان کرده است. لیکن همانگونه که در کتاب درفش ایران آورده ام، نقش شیر، شمشیر و خورشید باریک جداگانه بر درفشهای ایران کاربرد داشته است.

از دوران باستان می گذریم و به زمان نزدیک خود می آئیم. بر پرچم شیخ جنید نیای شاهان صفوی نقش شیر و خورشید بوده است.

سفیران صفوی که به اروپا رفته اند پرچم با نقش شیر و خورشید داشته اند. سکه های صفویه نقش شیر ایستاده و خورشید داشته است. قالیچه های صفوی با نقش شیر و خورشید بوده است.

سکه آغا محمد خان قاجار نقش شیری نشسته داشته. درباره بخش پایانی سوال باید بگویم من در معابد نقش فعلی پرچم ایران را ندیده ام اما در کتابی دیده ام که چنین نقش را به بودا نسبت داده است.

ایران مهر: در زمان به وجود آمدن جمهوری کردستان در ایران توسط قاضی محمد پرچمی مخصوص برای کردستان انتخاب گردید که این پرچم هم اکنون به عنوان پرچم کردستان در عراق در اهتزاز است. این پرچم دقیقاً وارونه ی پرچم ایران؛ سرخ، سفید و سبز است، که پرچم تاجیکستان نیز همین پرچم می باشد. البته در زمان قاضی محمد، یک کوه و دو شاخه گندم با نقش قلم وجود داشت که این سه نماد هم اکنون حذف گردیده. خورشیدی زرد رنگ نیز که متعلق به زمان مادها می باشد در وسط پرچم کردستان قرار دارد. شما به عنوان یک تنوریسن و متخصص پرچم شناسی، در این باره دیدگاه خود را بیان فرمایید.

مایل نیستم در اینجا وارد مسائل دیگری شوم، اما قاضی محمد در زمانی که ایران در اشغال روسها بود مانند پیشه وری در آذربایجان با نفوذ بیگانگان و در حمایت شوروی دولتی در داخل دولت رژیم پیشین تشکیل داده بودند بنابراین از نظر دولت وقت و هر ایرانی وطن دوست، نافرمان و جدایی طلب بودند. وظیفه دولت وقت هم حفظ حاکمیت و تمامیت ارضی ایران بود. این وظیفه هر دولتی است با هر مرام و مسلک. آیا

در حال حاضر دولت عراق اجازه خواهد داد که کردهای ساکن عراق، ترکها، ترکمن ها و عربها هر یک برای خود پرچم جداگانه ای داشته باشند و حکومتی جداگانه تشکیل دهند؟

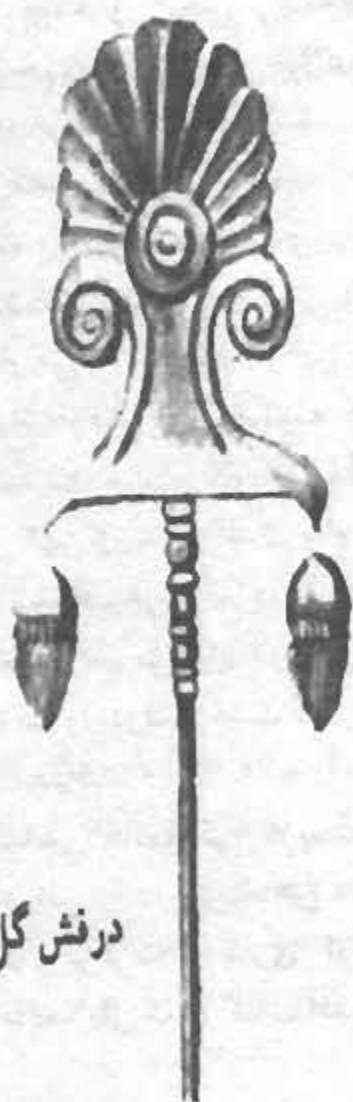
مطمئناً هرگز چنین نخواهد بود و در این باره به قانون اساسی و توافق آنان باید توجه کرد.

ایران مهر: برای پرچم کنونی ایران یا کشورهای تابعه ی اقوام ایرانی چه طرحی را پیشنهاد می کنید.

اگر منظور کشورهای چون افغانستان، تاجیکستان و همانند های آن هستند که پیوستگی نژادی و آئینی با ما دارند که خود برابر قوانین اساسی خود پرچم خویش را برگزیده اند و ما حق دخالت در امور آنها را نداریم. اگر منظور اقوام آریایی ساکن سرزمین کنونی ایران است. باید بگویم ایران دارای یک پرچم ملی است که پرچم کلیه اقوام ساکن ایران است.

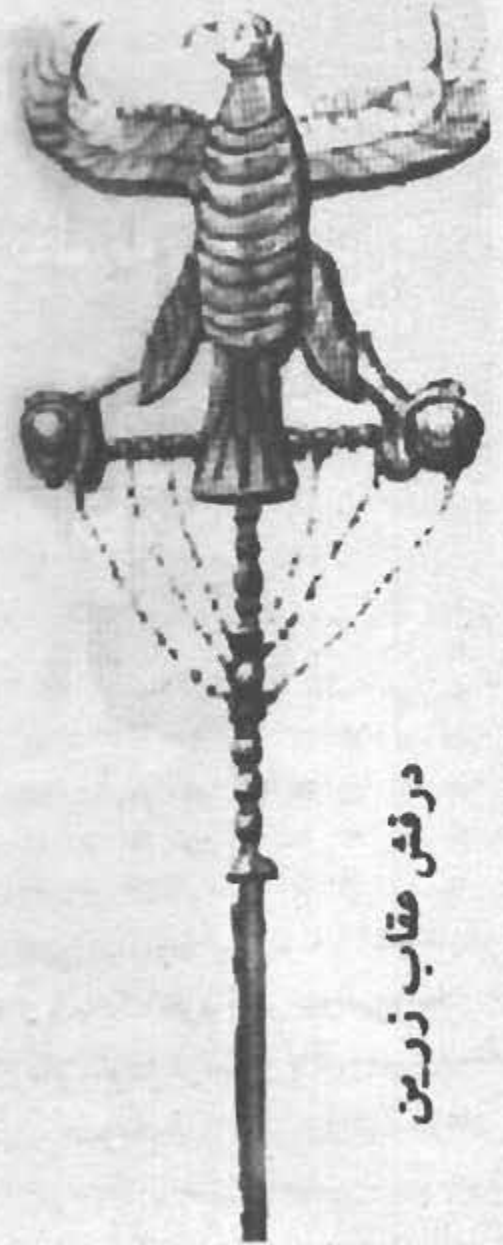
ایران مهر: جناب دکتر، شما در کتاب تاریخ پرچم ایران، به پرچم مادها که فروهر مادی و خورشید بوده، اشاره نکرده اید، در این باره توضیح دهید.

در مورد اینکه فروهر مادی بعنوان پرچم بوده است مدارکی در دست ندارم. این نشانه از باستان میان مصریان، آشوریان و ایرانیان با تغییراتی بکار می رفته و هر یک تعبیر و تفسیر

درفش گل نیلوفر

درفش گل نیلوفر آبی

درفش مقابله زبانی

ترکی صفت وفای ما نیست
ترکانه سخن سزای ما نیست
بهر است جوانان ایران به کتابهای: آذری یا
زبان باستان آذربایجان نوشته احمد کسروی
تبریزی و تاریخ اتورپاتکان نوشته اقرار
علی اف مراجعه نمایند.

بهر حال تیره های گوناگون که در ایران
زندگی می کنند و از نعمتهای این بوم کهن
بهره مند می شوند می تواند زبان فارسی را که
زبان ملی ما است گسترش دهند و گویش های
خود را نیز داشته باشند این گویشها ریشه در
زبان ایرانی دارد.

گفته های این پان ها که نام برده اید سرو
صدای زودگذر است و از احساس سرچشمه
گرفته و از اعتبار برخوردار نیست.

پشه ای بر درختی کهنسال نشست. هنگامی
که خواست پرواز کند به درخت گفت استوار
و محکم باش می خواهم پرواز کنم.

درخت کهن پاسخ داد: از نشست تو آگاه
نشدم، چه رسد به پرواز کردنت. فرهنگ و تمدن
و زبان ما همانند این درخت کهنسال است. ما

نباید همبستگی ملی خود را در برابر وزش این
بادها از دست بدهیم ولی باید استوار و پابرجا،
یگانه و صمیمانه همبستگی ملی خود را حفظ
کنیم. زبان ملی خود را گسترش دهیم و زبان و
گویشهای محلی و بومی را پاس بداریم و
واژه های بیگانه را بکار نبریم

ایران مهر: با سپاس از آقای دکتر نصرالله
بختور تاش.

درفش همای

سرزمین آنها وارد شد و ترک زبان شدند. در
این زمینه به تاریخ اتورپاتکان نوشته
پروفیسور اقرار علی اف مراجعه شود. نتیجه
می گیریم زبان امروزی آذربایجان وارداتی و
تحمیلی است.

بر اثر هجوم ترکان، ترکمانها، مغولها،
عثمانی ها که از اواخر عهد ساسانی آغاز شده
بود به مردم این سرزمین تحمیل شده است.

زبان این منطقه آذری بوده که از عهد کهن
تا عهد صفویه کم و بیش ادامه داشته و بتدریج
تغییرات کلی با هجوم عثمانیها، قره قویتلو و
آق قویونلو، سلجوقیان و تیمور و مغول یافته
است. هنوز اصلاحات کشاورزی و
واژه های فارسی کهن در این زبان دیده
می شود و عناصر زبان فارسی غالب است
مانند = دردمند ... گرگه = کارگاه ... دوگو =
زراعت با دو گاو.

همام تبریزی، مهان کشفی از نمین، شمس
مغربی از تبریز اشعارشان به گویش آذری
است.

از شیخ صفی الدین اردبیلی دو بیتی هایی
به آذری و لهجه اردبیلی در دست است.

نظامی سراینده شیرین سخن که به این امر
آگاه بوده و زبان تحمیلی را درک کرده بود
می گوید:

خاصی از آن داشته اند. خرسند خواهم شد اگر
مدرکی ارائه فرمائید تا درباره آن بررسی کنیم
و نظریاستان شناسان را نیز خواستار شویم.

ایران مهر: به عنوان پرسش آخر، همانگونه
که می دانید زبان فارسی برای اقوام ایرانی
یک زبان ملی است در مقابل زبان های
دیگری هم چون کردی، آذری، بلوچی،
ارمنی و غیره. امروزه برخی از پان ترکیست ها
و پان های دیگر دیدگاه های نادرستی را در
جهت مبارزه با زبان ملی مطرح می سازند.
نظر شما در این باره چیست.

البته بهتر است به این پرسش یک زبان شناس
پاسخ بدهد. زبان ارمنی جزو زبان های
آریایی است که (ایرانی، هندی، ارمنی)
می باشد. بلوچی، کردی، آذری، لری از
گویشهای زبان ایرانی اند.

آذری از گویشهای زبان ایرانی است که تا قرن
۹-۱۰ هجری در آذربایجان اتروپاتن رایج بوده
است.

این حوقل زبان مردم آذربایجان را فارسی
نوشته (یکی از گویشهای ایرانی) اقرار علی اف
پژوهشگر شوروی سابق می نویسد:
اتورپاتکانیان ایرانی زبان با تیره های دیگر در
آمیختند که آذربایجانیهای امروز از نسل آنها
می باشند ولی در قرون وسطی زبان ترکی به